

VII. ПАМ'ЯТАЄМО

ЮРКІВСЬКИЙ ВІКТОР МИНОВИЧ (1927–2003)

Взимку цього року виповнюється 85 років від дня народження кандидата економічних наук, професора, соціо-економіко географа, країнознавця Віктора Миновича Юрківського.

Народився Віктор Минович 13 лютого 1927 р. у місті Києві.

У 1941 р. разом з батьками був евакуйований до м. Воткінськ Удмуртської АРСР, повернувся до Києва у 1944 р. По закінченні середньої школи працював апаратником Дирекції міської радіомережі м. Києва.

У 1949 р. закінчив факультет міжнародних відносин Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка за спеціальністю історик-міжнародник, референт-перекладач.

1948–49 рр. – звільнений комсорг ЦК ВЛКСМ Київського університету, заступник зав. відділом кадрів і оргроботи Київського МК ЛКСМ України. 1949–50 рр. – зав. відділом ЦК ЛКСМ України. 1950–52 рр. – перший секретар Київського обкому ЛКСМ України.

У 1956–1960 рр. – аспірант Академії суспільних наук (м. Москва). В 1960 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук на тему: "Зовнішні позики дореволюційної Росії" із спеціальності 11.00.02 – світова економіка.

1960–63 рр. – керівник лекторської групи Київського обкому КПУ.

1963–2000 рр. – працює на кафедрі економічної та соціальної географії Київського університету: старший викладач (1963–64 рр.), доцент (1964–1979 рр.), професор (з 1979 р.).

1966 р. – наукове відрядження в США.

1970–71 рр. – наукове відрядження по програмі ЮНЕСКО до університетів Австралії, Нової Зеландії, Японії.

1975 р. – завідувач кафедри економічної географії.

У 1980–1985 рр. – декан географічного факультету.

Наукові інтереси: економічна та соціальна географія зарубіжних країн, географія світового господарства, географія сфери обслуговування.

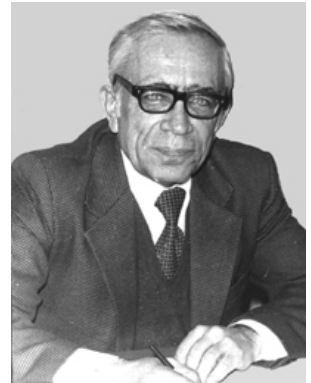
Викладав курси: "Регіональна економічна і соціальна географія зарубіжних країн", "Географія сфери обслуговування".

Автор понад 80 наукових праць, зокрема: підручників: "Регіональна економічна і соціальна географія зарубіжних країн" (2000 р.), "Економічна географія США" (1988 р.), "Географія сфери обслуговування" (1989 р.); співавтор підручників: "Економічна географія зарубіжних країн" (3 видання – 1975, 1978, 1981 рр.), "Економічна і соціальна географія світу" (1997 р.).

Заслужений працівник Вищої школи України (1984 р.). Нагороджений медаллю "За доблесну працю в період Великої Вітчизняної війни" (1945 р.), відзнаками МВССО СРСР "Зі щастя відмінні успіхи в роботі" (1973 р.) та "Переможець соціалістичного змагання" (1973, 1977 рр.), Почесною грамотою МВО УРСР (1987 р.).

Був членом Президії Українського Географічного товариства та Вченої ради Географічного товариства СРСР.

Помер 26 липня 2003 р. у Києві.

З повагою: *Колектив географічного факультету*

МЕЛЬНИЧУК ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ (1937–2008)

19 серпня 2012 року виповнюється 75 років від дня народження відомому палеогеографу, палеонтологу, історичному географу, невтомному популяризатору науки, доктору географічних наук, професору Київського національного університету імені Тараса Шевченка Мельничуку Івану Васильовичу.

Випускник Чернівецького університету, І. В. Мельничук розпочав свою трудову діяльність на педагогічній ниві – вчителем, потім директором середньої школи у селі Шилівці Хотинського району. По закінченні аспірантури 1968 р. І. В. Мельничук залишився працювати на посаді молодшого наукового співробітника Інституту геологічних наук АН УРСР.

У 1969 р. під керівництвом М. Ф. Веклича успішно захистив дисертацію "Фауна молюсків антропогенних відкладів Лівобережжя Середнього Придніпров'я" і здобув звання кандидата геолого-мінералогічних наук.

Основними напрямками наукових досліджень стали палеогеографія та геоморфологія, четвертинна геологія та палеонтологія, стратиграфія і палеокліматологія, географічне краєзнавство. Іван Васильович був одностайно прийнятий до своєрідного "клубу палеогеографів".

Далі наукова стежка вела по різних установах системи Академії наук України. У 1971–1972 рр. працював молодшим науковим співробітником, у 1972–1981 рр. – старшим науковим співробітником Сектору географії Інституту геофізики АН УРСР (тепер – Інститут географії НАН України). 1981–1991 рр. обіймав дуже серйозну та відповідальну по-

саду Вченого секретаря Відділення географії Інституту геофізики АН УРСР, де відкрилася рідкісна для науковця ризика – адміністративна.

Однак, Іван Васильович не уявляв себе без наукових експедицій, подорожей по різних куточках України. Від Сяну до Дону, від Прип'яті до Бельбеку – немає мабуть жодного стратиграфічного розрізу на строкатій геологічній карті України, який не розчистив, не вивчив, не задокументував Іван Васильович. Таким він і постає на численних світлинах – на розчистці у незмінних береті та штормівці, з польовим щоденником і геологічним молотком. "Менте ет ма-лео" – девіз геологів повністю розділяв палеогеограф Мельничук.

Іван Васильович вирішив передати багатий досвід молодому поколінню географів – у 1991 р. переходить на роботу до Київського національного університету імені Тараса Шевченка на посаду доцента. Він продовжив і поси-лив палеогеографічні традиції кафедри геоморфології та палеогеографії, викладав курси "Палеогеографія антропо-гену", "Методи палеогеографічних досліджень", "Загальна та історична геологія", "Основи наукових досліджень", при чому це були не лекції "з чужого голосу та з чужих книжок", це були саме "лекції Мельничука".

За педагогічною не забувалася і наукова робота. У 1994 р. Іван Васильович захищає дисертацію "Реконструкція плейстоценових ландшафтів і клімату басейнів Дніпра, Дністра і Дунаю" і отримує звання доктор географічних наук.

З 1994 р. до 2002 р. – завідувач кафедри геоморфології та палеогеографії географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. З 1997 р. – професор кафедри геоморфології та палеогеографії.

У 2000–2004 рр. – віце-президент Українського географічного товариства.

Автор і співавтор 6 монографій, серед яких "Розвиток антропогенних ландшафтів і клімату країн Центральної та Південно-Східної Європи" (1995), "Зміни клімату в антропогені" (2002), понад 150 наукових праць, численних публі-кацій у пресі. Співавтор стратиграфічної схеми антропогену України.

Однак квінтесенцією всієї наукової діяльності можна вважати останню монографію І. В. Мельничука "Палеолан-дшафти України в антропогені" (2004), що стала воістину науковим бестселером і внаслідок невеликого тиражу роз-ходитьсся і дотепер по ВНЗ України у електронній версії. За відгуками вчених і викладачів такої доступної наукової праці з палеогеографії Україна ще не мала!

Іван Васильович – надзвичайно різнобічна постать. Він був відомий і як популяризатор науки через численні публікації у пресі на різні теми – від географії минулих епох до краєзнавчих розвідок.

На жаль, підступна хвороба у 2008 році дочасно перервала життєвий і творчий шлях Івана Васильовича. Однак професора Мельничук залишиться у пам'яті колег, учнів, друзів.

З повагою: *Колектив географічного факультету*

ОГОРОДНІКОВ ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ (1947–2006)

24 серпня 2012 р. виповнюється 65 років від дня народження доктору геологічних наук, професору кафедри землезнавства та геоморфології Огороднікову Володимирі Івановичу. Невмолима і несправедлива доля відвела цій прекрасній людині, серйозному вченому, невтомному досліднику, непересічному жит-телю лише 59 років.

Його завжди манило море. Народжений на берегах Баренцевого моря, Во-лодимир Іванович все своє життя присвятив вивченню таїн Світового Океану. Серед наукових інтересів чільне місце займали вивчення проблем сучасного субаквального седиментогенезу, комплексне вивчення морських та континен-тальних акваторіальних гідроєкосистем.

Закінчивши географічний факультет Київського університету імені Тараса Шевченка у 1970 р., В.І. Огородніков зразу ж пішов по науковій стежці в сис-тему Академії наук України. По закінченню аспірантури геологічного факульте-ту Ленінградського державного університету ім. А.О.Жданова у 1977 р. захис-тив захистив кандидатську дисертацію "Сучасне осадконакопичення на шельфі Чукотського моря" (науковий керівник – д-р. геол.-мін. наук М. В. Логвиненко).

Після цього знову повернувся до Інституту геологічних наук АН УРСР.

В.І. Огородніков брав участь у багатьох океанографічних експедиціях в північних, далекосхідних і південних мо-рях та в спеціалізованих дослідженнях по вивченню берегової зони морів та седиментації у водосховищах, озерах та лиманах України. Проводив експедиційні роботи на Україні, Європейському Заполярі, Балтії, чукотці та на Дале-кому Сході, на шельфі Румунії та Болгарії. Зібраний фактичний матеріал дозволив у 2001 році успішно захистити докторську дисертацію "Сучасний седиментогенез у внутрішньоконтинентальних басейнах гумідної зони".

З 1987 р. В.І. Огородніков пов'язав свою долю з географічним факультетом Київського університету імені Тараса Шевченка: спочатку доцент, з 2002 р. – професор кафедри землезнавства та геоморфології.

Набуті знання проф. Огородніков передавав студентам географічного факультету у курсах: "Геоморфологія дна морів і океанів", "Динамічна та регіональна геоморфологія", "Літологія та фаціальний аналіз", "Геологія родовищ корисних копалин світу".

Автор понад 150 наукових праць, зокрема як співавтор "Геология шельфа Украинской ССР" томи "Твёрдые по-лезные ископаемые" і "Литология" (1983 р.), "Гидротехническое строительство мира и окружающая среда" (2002 р.); 16 науково-дослідних звітів

В.І. Огородніков раптово помер 5 вересня 2006 р. на робочому місці.

З повагою: *Колектив географічного факультету*